

Briuselis, 2019 m. gruodžio 10 d.
(OR. en)

14983/19

Tarpinstitucinės bylos:

2018/0216(COD)

2018/0217(COD)

2018/0218(COD)

**AGRI 602
AGRILEG 216
AGRIFIN 88
AGRISTR 83
AGRIORG 96
CODEC 1752
CADREFIN 411**

PRANEŠIMAS

nuo: Pirmininkaujančios valstybės narės

kam: Tarybai

Komisijos dok. Nr.: 9645/18 + COR 1 + ADD 1
9634/18 + COR 1 + ADD 1
9556/18 + REV 1 (en, de, fr) + COR 1

Dalykas: Dokumentų dėl BŽŪP reformos po 2020 m. rinkinys

a) Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO, kuriuo nustatomos valstybių narių pagal bendrą žemės ūkio politiką rengtinių strateginių planų (BŽŪP strateginių planų), finansuotinių iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), rėmimo taisyklės ir panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 1305/2013 ir (ES) Nr. 1307/2013

b) Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1306/2013

c) Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas, (ES) Nr. 1151/2012 dėl žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemų, (ES) Nr. 251/2014 dėl aromatizuotų vyno produktų apibrėžties, aprašymo, pateikimo, ženklinimo ir geografinių nuorodų apsaugos, (ES) Nr. 228/2013, kuriuo nustatomos specialios žemės ūkio priemonės atokiausiems Sąjungos regionams, ir (ES) Nr. 229/2013, kuriuo nustatomos specialios žemės ūkio priemonės mažosioms Egėjo jūros saloms

– Pirmininkaujančios valstybės narės pažangos ataskaita

I. IVADAS

1. Pasiūlymai dėl bendros žemės ūkio politikos (BŽŪP) reformos, susiję su ES 2021–2027 m. daugiamete finansine programa (DFP), apima šiuos tris reglamentus:
 - pagrindinį **Reglamentą dėl BŽŪP strateginių planų** (toliau – **BŽŪP strateginiai planai**), apimančią tiesiogines išmokas, intervencines priemones tam tikruose sektoriuose ir kaimo plėtrą;
 - Reglamentą dėl BŽŪP finansavimo, valdymo ir stebėsenos (toliau – **Horizontalusis reglamentas**), kuriuo atnaujinamas ir pakeičiamas dabartinis reglamentas tuo pačiu pavadinimu;
 - Reglamentą dėl bendro žemės ūkio produktų rinkos organizavimo (BRO), kuriuo iš dalies keičiami ir atnaujinami reglamentai (ES) Nr. 1308/2013 dėl BRO, (ES) Nr. 1151/2012 dėl žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemų, (ES) Nr. 251/2014 dėl aromatizuotų vyno produktų, (ES) Nr. 228/2013 dėl atokiausių Sąjungos regionų ir (ES) Nr. 229/2013 dėl mažųjų Egėjo jūros salų (toliau – **Dalinio keitimo reglamentas**).
2. Kai pasiūlymai dėl šių trijų reglamentų buvo paskelbti 2018 m. birželio 1 d., darbas dėl jų Taryboje buvo pradėtas pirmininkaujant Bulgarijai, o jį tęsė visos kitos po to pirmininkavusios valstybės narės.
3. Po to, kai atsakingos Tarybos darbo grupės pirmą kartą nuodugniai apsvaustė tris pasiūlytus reglamentus, ir atsižvelgdama į Specialiajame žemės ūkio komitete ir Žemės ūkio ir žuvininkystės taryboje vykusias tolesnes diskusijas, pirmininkavusi Austrija pateikė pirmąjį redakcinių pasiūlymų dėl trijų minėtų pasiūlymų rinkinį (dok. 15058/18 + ADD1, 15046/18, 14195/18); ji taip pat pateikė pažangos ataskaitą dėl jų nagrinėjimo padėties (dok. 15027/18).

4. Siekdama toliau derinti pasiūlytus reglamentus su valstybių narių nuomonėmis, pirmininkaujanti Rumunija toliau tęsė darbą Taryboje ir jo parengiamuosiuose organuose ir pateikė peržiūrėtus redakcinius pasiūlymus (įskaitant konsoliduotas redakcijas, išdėstytas dok. 10103/19 REV1, 10135/19, 7451/1/19 REV 1 + COR 1); ji taip pat parengė pažangos ataskaitą, kurioje apsvarstyta jų nagrinėjimo pažanga (dok. 10008/19).
5. Remdamasi anksčiau pirmininkavusių valstybių narių atliktu darbu, pirmininkaujanti Suomija žengė dar vieną svarbų žingsnį – tris siūlomus reglamentus dar labiau pakoregavo atsižvelgdama į delegacijų nuomones, pareikštas atsakingose darbo grupėse, Specialiajame žemės ūkio komitete ir Taryboje. Pirmininkaujanti Suomija taip pat siekė pagerinti tekstų patogumą skaityti ir jų teisinį nuoseklumą. Šių trijų teisės aktų peržiūrėtų redakcinių pasiūlymų konsoliduotos redakcijos išdėstytos dok. 14824/19 + ADD 1, 14465/19 ir 14535/19.
6. Reikėtų pažymėti, kad kai kurie trijų siūlomų reglamentų elementai yra horizontaliųjų derybų dėl DFP dalis, todėl reikia susitarti dėl DFP, kad Taryba galėtų nustatyti savo bendrą poziciją dėl BŽŪP reformos po 2020 m.

II. REGLAMENTO DĖL BŽŪP STRATEGINIŲ PLANŲ DABARTINĖ PADĖTIS

7. Pirmininkaujanti Suomija surengė septynis Horizontaliųjų žemės ūkio klausimų darbo grupės posėdžius: pasiūlymas buvo toliau nagrinėjamas iš viso 10 darbo dienų, daugiausia buvo remiamasi pirmininkaujančios valstybės narės redakciniais pasiūlymais ir valstybių narių bei Komisijos indėliu. Be to, remiantis pirmininkaujančios valstybės narės politikos dokumentais, buvo surengtos išsamios diskusijos dėl konkrečių pasiūlymo elementų 11 Specialiojo žemės ūkio komiteto posėdžių ir keturiuose Žemės ūkio ir žuvininkystės tarybos posėdžiuose. Pirmininkaujanti Suomija savo pastangas sutelkė visų pirma į šiuos toliau išdėstytus elementus.

Naujas įgyvendinimo modelis (NIM)

8. Valstybės narės iš esmės plačiai pritarė tam, kad būtų pereita nuo reikalavimų laikymosi prie veiklos rezultatais grindžiamos sistemos, ir tuo remdamasi pirmininkaujanti Suomija toliau rengė Komisijos pasiūlymą atsižvelgdama į valstybėms narėms susirūpinimą keliančius klausimus dėl NIM įgyvendinimo, visų pirma dėl kiekybinės informacijos, kuri turi būti įtraukta į metinės veiklos rezultatų ataskaitas veiklos rezultatų patvirtinimo tikslu. Siekdama sumažinti administracinę naštą, būtinybę teikti pagrindžiančią informaciją ir riziką prarasti lėšas, pirmininkaujanti valstybė narė visų pirma tęsė pirmininkavusių Austrijos ir Rumunijos pradėtą darbą, susijusį su nuostatų pritaikymu prie **su plotu ir (arba) gyvūnais nesusijusių intervencinių priemonių** ypatumų. Aptariamais redakciniais pasiūlymais būtų siekiama sumažinti tikimybę, kad faktinės vieneto sumos skirsis nuo planuojamų vieneto sumų, taigi ir atveju, kai valstybės narės turėtų pateikti pagrindžiančią informaciją, rizikuodamos lėšų sumažinimu arba sustabdymu, skaičius turėtų būti mažesnis. Diskusijos Horizontaliųjų žemės ūkio klausimų darbo grupėje ir Specialiajame žemės ūkio komitete parodė, kad reikia toliau dirbti šiuo klausimu, kad būtų užtikrintas ir sklandus naujosios sistemos įgyvendinimas, ir teisingas ES lėšų panaudojimas. Taip pat reikia toliau svarstyti, koks turėtų būti tikslus BŽŪP strateginių planų ir metinių veiklos rezultatų ataskaitų turinys, ir kaip dažnai turėtų būti atliekama tarpinių reikšmių ir veiklos rezultatų peržiūra.

9. Atsižvelgdama į tai, kad sunku, iš anksto planuoti lėšų, kurios turi būti rezervuotos įvairioms intervencinėms priemonėms, ir į galimus per didelio / nepakankamo planų įvykdymo atvejus, pirmininkaujanti valstybė narė siekė didinti **finansinį lankstumą**. Pirmininkaujanti valstybė narė pasiūlė, pavyzdžiui, leisti valstybėms narėms nustatyti ne tik didžiausias, bet ir mažiausias vieneto sumas. Tai būtų ypač aktualu ir naujoms sistemos, pavyzdžiui, ekologinėms sistemoms (*taip pat žr. 15 punktą*), ir jaunųjų ūkininkų sistemos I ramsčio daliai, nes taip būtų galima sumažinti intervencinėms priemonėms tiesioginių išmokų forma taikomas vieneto sumas, o atlaisvintas lėšas būtų galima panaudoti naujoms sistemoms, jei jos pasiteisintų labiau nei tikėtasi. Pirmininkaujanti valstybė narė taip pat aiškiai nurodė valstybių narių galimybes ir apribojimus perkelti lėšas iš vienos intervencinės priemonės į kitą nekeičiant savo BŽŪP strateginio plano. Be to, pirmininkaujanti valstybė narė numatė galimybę tam tikromis sąlygomis vieneto sumas sumažinti žemiau mažiausios ribos, ypač kai įsisavinama daugiau nei tikėtasi, ir kai negalima perkelti lėšų iš kitų intervencinių priemonių tiesioginių išmokų forma. Nors pasiūlymai buvo iš esmės palankiai priimti, reikia toliau dirbti, visų pirma dėl galimybės naudoti lėšas kitoms intervencinėms priemonėms nei tos, kurios nebuvo iš pradžių suplanuotos, ir intervencinėms priemonėms, kurių atveju vieneto sumas būtų leidžiama keisti.
10. Išsamios diskusijos dėl **rodiklių** tiek Horizontaliųjų žemės ūkio klausimų darbo grupėje, tiek Komisijos BŽŪP stebėsenos ir vertinimo ekspertų grupėje padėjo geriau suprasti valstybių narių pozicijas, todėl pirmininkaujanti valstybė narė galėjo patikslinti Komisijos pasiūlymą ir dar labiau jį suderinti su delegacijų nuomonėmis. Komisija informavo Horizontaliųjų žemės ūkio klausimų darbo grupę apie ekspertų grupės atliktą darbą, o pirmininkaujanti valstybė narė atsižvelgė į techninio pobūdžio pasiūlymus, kad būtų patobulintas pasiūlymo I priedas. Tačiau, siekiant užtikrinti, kad rodikliai atitiktų paskirtį ir juos būtų lengva taikyti, reikia toliau dirbti, be kita ko, užtikrinti Horizontaliųjų žemės ūkio klausimų darbo grupės ir Komisijos ekspertų grupės darbo koordinavimą.
11. Pirmininkaujančios valstybės narės ir Komisijos bendra iniciatyva gruodžio 4 d. buvo surengtas **seminaras dėl BŽŪP strateginio planavimo**, kad valstybės narės ir Komisija galėtų pasikeisti patirtimi, susijusia su būsimosios BŽŪP parengiamuoju darbu. Šiame seminare daugiausia dėmesio buvo skirta visų pirma bendram strateginiam požiūriui, konkrečiai: SSGG ir poreikių vertinimui, sąsajoms su intervencinių priemonių taikymo logika, intervencinių priemonių kūrimui ir BŽŪP strateginių planų rengimui.

Su aplinka ir klimatu susiję aspektai

12. Su aplinka ir klimatu susiję BŽŪP reformos aspektai buvo aiškus pirmininkaujančios Suomijos prioritetas; šis klausimas ne tik yra nagrinėjamas Horizontaliųjų žemės ūkio klausimų darbo grupėje ir Specialiajame žemės ūkio komitete, bet ir tam buvo paskirti du Tarybos posėdžiai (liepos ir lapkričio mėn.). Pirmininkaujanti valstybė narė pažymėjo, kad iš esmės valstybės narės yra už **aplinkos ir klimato atžvilgiu didesnę užmoją** palyginti su dabartiniu laikotarpiu, su sąlyga, kad i) būsimai BŽŪP būtų skirta tinkami finansiniai ištekliai; ii) administracinė našta būtų kuo mažesnė, visų pirma kiek tai susiję su aplinkosaugos standartų laikymosi kontrole; iii) būtų užtikrintas pakankamas lankstumas, kad „žaliąją architektūrą“ būtų galima pritaikyti prie regionų ir vietos poreikių. Pasiekus susitarimą dėl DFP, reikės tolesnių diskusijų šiuo klausimu.
13. Buvo surengtos kelios diskusijos dėl siūlomos **paramos sąlygų** sistemos, visų pirma šiais klausimais:
- dėl III priede suformuluotų tam tikrų **žemės geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės standartų** (GAAB standartai) (visų pirma GAAB 1, 8, 2, 7 ir 9 standartai), dėl kurių, pirmininkaujančios valstybės narės nuomone, pasiektas subalansuotas kompromisas. Tačiau reikia tęsti darbą, susijusį su GAAB 9 standarto taikymo sritimi ir sąlygomis, kurios turi įtakos „reikalavimus atitinkančio hektaro“ apibrėžčiai (*žr. 17 punktą*);
 - dėl galimybės tame pačiame priede išbraukti kai kuriuos **teisės aktais nustatytus valdymo reikalavimus** (TANVR), susijusius su gyvūnų identifikavimu ir registravimu. Šiuo klausimu valstybės narės laikosi skirtingos nuomonės, daugiausia dėl poveikio, kurį administracinės nuobaudos už nežymų tokių reikalavimų nesilaikymą padarytų ūkininkams, ir dėl tokių reikalavimų laikymosi kontrolės naštos nacionalinėms administracijoms;

- dėl **Ūkių tvarumo priemonės maisto medžiagų naudojimui valdyti** (FaST), kuri iš pradžių buvo įtraukta į Komisijos pasiūlymą kaip GAAB 5 standartas, tačiau pirmininkavusi Austrija ją perkėlė į 13 straipsnį („Ūkių konsultavimo paslaugos“). Spalio 29 d. Europos Komisija ir pirmininkaujanti Suomija taip pat kartu surengė seminarą pagrindiniams techninėms šios priemonės savybėms aptarti. Valstybės narės palankiai įvertino galimybę, kaip alternatyvą FaST, naudoti kitas jau taikomas priemones, tačiau dauguma valstybių narių vis tiek prašė, kad ši nuostata būtų ne tokia detali.

14. Kitas svarbus klausimas – ar **smulkiesiems ūkininkams** turėtų būti taikoma nukrypti leidžianti nuostata, pagal kurią būtų leidžiama nesilaikyti paramos sąlygų arba bent jau jiems būtų netaikoma susijusi kontrolė ir nuobaudos. Nors delegacijų nuomonės išsiskyrė dėl kelių valstybių narių pasiūlymo visiškai netaikyti kontrolės ir nuobaudų, delegacijos iš esmės pritarė tam, kad supaprastinimo tikslais reikia numatyti paprastesnę kontrolės ir proporcingų administracinių nuobaudų sistemą, kaip siūlė pirmininkaujanti valstybė narė (Horizontaliojo reglamento 84 ir 85 straipsniai). Ši galimybė turėtų būti toliau svarstoma, nes jas galėtų būti remiamasi siekiant rasti tinkamą kompromisą nepakenkiant būsimos politikos užmojams aplinkos ir klimato srityse.

15. Pirmininkaujanti valstybė narė pažymėjo didelį valstybių narių susidomėjimą **ekologinių sistemų** teikiamomis galimybėmis. Buvo surengtos kelios diskusijos dėl šios naujos priemonės, daugiausia dėmesio skiriant:

- klausimui dėl jų privalomo arba savanoriško pobūdžio, dėl kurio delegacijos vis dar laikosi skirtingų nuomonių;
- sunkumams iš anksto planuojant šias naujas priemones, nes valstybės narės baiminasi, kad dėl pernelyg didelio (arba nepakankamo) ūkininkų naudojimosi ekologinėmis sistemomis gali būti prarastos lėšos;
- be to, pirmininkaujanti valstybė narė paaiškino ankstesnius pasiūlymus teikti paramą ne tik už hektarą, bet ir už sutartinį ūkinį gyvūną, taip pat sudaryti sąlygas padengti sandorių sąnaudas; delegacijos palankiai įvertino šiuos pasiūlymus.

16. Pirmininkaujanti valstybė narė pasiūlė ne mažiau kaip 30 % su aplinka ir klimatu susijusių išlaidų iš EŽŪFKP pakeisti **viena bendra procentine dalimi arba nustatyta suma** iš viso BŽŪP strateginių planų biudžeto (kartu išlaikant išlaidų rezervavimą vaisių ir daržovių programų intervencinėms priemonėms, *žr. 19 punktą*). Šiuo siūlymu siekiama užtikrinti didesnę užmojų aplinkos srityje, kartu suteikiant daugiau lankstumo valstybėms narėms, kaip jį užtikrinti imantis įvairių intervencinių priemonių. Lapkričio mėn. Žemės ūkio ir žuvininkystės tarybos posėdyje dauguma delegacijų palankiai įvertino šį požiūrį, jų nuomone, tai – tinkamas pagrindas diskusijoms, o kai kurios delegacijos pareiškė išlygą arba paprašė daugiau informacijos prieš priimdamos galutinę nuomonę. Todėl pirmininkaujanti valstybė narė mano, kad ši mintis galėtų būti toliau nagrinėjama; taip pat turėtų būti atliktas techninis darbas, kad ją būtų galima įgyvendinti. Tačiau faktinė procentinė dalis (arba nustatyta suma) galėtų būti patvirtinta tik pasiekus susitarimą dėl kito laikotarpio DFP. Reikėtų apsvastyti, kaip užtikrinti, kad intervencinių priemonių, kurios įtraukiamos apskaičiuojant vieną bendrą procentinę dalį arba nustatytą sumą, sąrašas apimtų tik tas intervencines priemones, kuriomis tinkamai siekiama aplinkos ir klimato tikslų, taip pat kaip užtikrinti, kad būtų pasiekta finansavimui nustatyta procentinė dalis arba nustatyta suma.

Kiti elementai

17. Po išsamių diskusijų dėl kai kurių apibrėžčių ir sąlygų pirmininkaujanti valstybė narė pateikė naujų redakcinių pasiūlymų, kad būtų atsižvelgta į valstybėms narėms susirūpinimą keliančius klausimus. Daugiausia diskutuota dėl šių apibrėžčių: „tikrasis ūkininkas“ – pirmininkaujanti valstybė narė pasiūlė palikti savanorišką paraišką ir leisti valstybėms narėms pačioms iki galo nustatyti „tikrojo ūkininko“ sąvoką remiantis objektyviais ir nediskriminaciniais kriterijais; „daugiamečiai žolynai“ – ir toliau laikomasi požiūrio, grindžiamo Reglamentu „Omnibus“; „reikalavimus atitinkantis hektaras“ – pirmininkaujanti valstybė narė pasiūlė išplėsti jos apimtį, kad į apibrėžtį įtraukti tam tikrus aplinkai naudingus plotus, pavyzdžiui, kraštovaizdžio elementus arba negamybinius objektus, kuriems taikomas GAAB 9 standartas, arba plotus, kuriems taikomos ekologinės sistemos, su sąlyga, kad nebus trukdoma žemės ūkio veiklai.

18. Kalbant apie **intervencinių priemonių rūšis tiesioginių išmokų forma**, pirmininkaujančios valstybės narės redakciniais pasiūlymais valstybėms narėms būtų leista tikslingiau nukreipti paramą pagal valstybių narių poreikius. Buvo pateikta papildomų pasiūlymų dėl išmokų jaunesiems ūkininkams; šiuo klausimu pirmininkaujanti valstybė narė pasiūlė valstybėms narėms suteikti lankstumo nustatant didžiausią hektarų skaičių vienam jaunajam ūkininkui. Valstybių narių nuomonės dėl **susietosios pajamų paramos** išsiskyrė, todėl atrodo, kad dabartinis tekstas yra subalansuotas.
19. Padaryti šie pagrindiniai su tam tikruose sektoriuose taikomų intervencinių priemonių rūšimis susiję pakeitimai:
- baigtinis sektorių, kuriems turi būti taikomos „kitiems sektoriams“ skirtos intervencinės priemonės, sąrašas, kuris turi būti įtrauktas į reglamento priedą;
 - bendradarbiavimo formų „kituose sektoriuose“ (60a straipsnis) taikymo sritį reikėjo išsamiai aptarti, ir pirmininkaujanti valstybė narė pateikė alternatyvų požiūrį siekiant teikti paramą gamintojų organizacijomis dar nepripažintoms gamintojų grupėms ar kooperatyvams. Šiam požiūriui pritarė dauguma valstybių narių ir jį verta toliau svarstyti;
 - vis dar diskutuojama dėl paramos pagal vaisių ir daržovių programas procentinės dalies, kuri turi būti rezervuota siekiant aplinka ir klimatu susijusių tikslų.
20. Kalbant apie **kaimo plėtrai** skirtų intervencinių priemonių rūšis, po diskusijų Specialiajame žemės ūkio komitete ir Horizontaliųjų žemės ūkio klausimų darbo grupėje pirmininkaujanti valstybė narė pasiūlė pakeitimus, kuriuos palankiai įvertino dauguma delegacijų. Vienas iš jų – galimybė teikti paramą pagal kitus vienetus nei hektarai laikantis tam tikrų „įsipareigojimų aplinkos apsaugos, klimato srityse ir kitų įsipareigojimų valdymo srityje“, taip pat mažų ūkių plėtrai, kartu su parama jaunųjų ūkininkų ir kaimo verslo įsisteigimui. Tačiau reikės toliau svarstyti kitus aspektus, visų pirma pagalbos investicijoms intensyvumą, išimtis žemės pirkimui ir investicijas į drėkinimą.

21. Pirmininkaujanti valstybė narė taip pat analizavo pasiūlymo **administracinius elementus**, visų pirma susijusius su BŽŪP strateginio plano valdymo struktūra, kad būtų reaguojama į regionalizuotoms šalims, kurios norėtų, kad rengiant ir įgyvendinant BŽŪP strateginį planą dalyvautų regioninės valdymo institucijos, susirūpinimą keliančius klausimus. Siekiant užtikrinti gerą BŽŪP strateginių planų valdymą, gali prireikti toliau dirbti prie šių elementų.
22. Pirmininkaujanti valstybė narė atnaujino nuostatas dėl **finansinių priemonių**, kad būtų užtikrintas suderinamumas su Bendrųjų nuostatų reglamente (BNR) ir reglamente „InvestEU“ padarytais pakeitimais. Tačiau būtina grįžti prie šių nuostatų, kai BNR tekstas taps pakankamai stabilus.
23. Glaudžiai bendradarbiaudama su Tarybos Teisės tarnyba, pirmininkaujanti valstybė narė peržiūrėjo **Komisijos įgaliojimus** siekdama tiksliai paaiškinti jų tikslą ir prireikus iš naujo apibrėžti jų taikymo sritį bei nurodyti pagrindinius elementus, kurie turi būti įtraukti į antrinės teisės aktus.

III. HORIZONTALIOJO REGLAMENTO NAGRINĖJIMO DABARTINĖ PADĖTIS

24. Dėl **siūlomo Horizontaliojo reglamento** Suomijos pirmininkavimo metu AGRIFIN darbo grupė posėdžiavo penkis kartus ir visų pirma išnagrinėjo šiuos klausimus: vieno bendro audito principą ir Komisijos atliekamas patikras (46 ir 47 straipsniai); sandorių tikrinimą (74–83 straipsniai); su plotu ir su gyvūnais nesusijusias intervencines priemones pagal naująjį įgyvendinimo modelį; metinio sąskaitų patvirtinimo dokumentų rinkinį ir metinį veiklos rezultatų patvirtinimą pagal naująjį įgyvendinimo modelį; straipsnius, susijusius su naujuoju įgyvendinimo modeliu (8, 38–40, 52 straipsniai) ir atitikties procedūra (53 straipsnis). Remdamasi diskusijų rezultatais pirmininkaujanti valstybė narė parengė pirmininkaujančios valstybės narės siūlomo Horizontaliojo reglamento tekstą (dok. 14465/19), kuriame atsispindi visi redakciniai pasiūlymai, parengti pirmininkaujant Austrijai¹, Rumunijai² ir Suomijai³. Šį tekstą kartu su pridedamu pranešimu, kuriame paaiškinami pagrindiniai delegacijų klausimai ir pozicijos, iš esmės palankiai įvertino Specialusis žemės ūkio komitetas.⁴

¹ Žr. dok. WK 13742/2018.

² Žr. dok. WK 6442/2019 REV 1.

³ Šių redakcinių pasiūlymų paaiškinimai pateikiami dokumentuose 13478/19 ir 14111/1/19 REV 1.

⁴ Žr. pranešimą apie dabartinę padėtį 14465/19.

25. Delegacijos iš esmės pritaria šiems Komisijos pasiūlymo pakeitimams suprasdamos, kad galutinė pozicija dėl teksto gali būti priimta tik tada, kai bus pasiektas susitarimas dėl DFP, kai bus išnagrinėtos atitinkamų siūlomo BŽŪP strateginių planų nuostatų galutinių formuluočių padariniai atitinkamoms Horizontaliojo reglamento nuostatoms, ir su sąlyga, kad susitarimas dėl Horizontaliojo reglamento bus bendro susitarimo dėl visų trijų BŽŪP po 2020 m. pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų dalis.

Konkretūs horizontaliojo reglamento klausimai

26. Kalbant apie naujas Horizontaliojo reglamento nuostatas, kurios yra svarbios atsižvelgiant į naująjį įgyvendinimo modelį⁵, pirmininkaujant Suomijai vykusiose diskusijose daugiausia dėmesio buvo skiriama **metinio sąskaitų patvirtinimo dokumentų rinkinio** turiniui ir **metinio veiklos rezultatų patvirtinimo** procedūrai. Šiuo atžvilgiu siūlomame Horizontaliajame reglamente 38 ir 39 straipsniai dėl **išmokų mokėjimo sustabdymo** ir 52 straipsnis dėl metinio veiklos rezultatų patvirtinimo buvo iš dalies pakeisti, kol Horizontaliųjų žemės ūkio klausimų darbo grupėje bus parengta atitinkamų su naujuoju įgyvendinimo modeliu susijusių BŽŪP strateginių planų straipsnių, pavyzdžiui, 121 straipsnio dėl metinių veiklos rezultatų ataskaitų ir 121a straipsnio dėl kas dvejus metus atliekamos veiklos rezultatų peržiūros, galutinė redakcija. Kai kurios delegacijos taip pat mano, kad gal gali prireikti toliau svarstyti 8 straipsnį dėl **mokėjimo agentūrų** ir koordinavimo įstaigų, 40 straipsnį dėl išmokų mokėjimo sustabdymo atsižvelgiant į **valdymo sistemų** trūkumus ir 53 straipsnį dėl **atitikties patvirtinimo procedūros**, kai bus baigtos diskusijos dėl su naujuoju įgyvendinimo modeliu susijusių BŽŪP strateginių planų straipsnių.

⁵ Žr. Komisijos neoficialius dokumentus WK 10172/2019 ir WK 10731/2019.

27. Kalbant apie **vieno bendro audito principą** (46 straipsnis), kai kurios delegacijos vis dar prašo, kad vieno bendro audito principas būtų aiškiau apibrėžtas reglamente, kiek tai susiję su Komisijos įsipareigojimu **tvirtinančiųjų įstaigų** darbą laikyti patikimu, ir kaip dėl to faktiškai būtų apribotos valstybės narės **Komisijos atliekamos patikros** (47 straipsnis), palyginti su dabartine padėtimi, kuri apskritai laikoma sukuriančia administracinę naštą tiek administracijai, tiek naudos gavėjams⁶. Kai kurių delegacijų teigimu, vieno bendro audito principo įgyvendinimo svarba galėtų būti atspindėta vėlesniame etape reglamento konstatuojamosiose dalyse arba Komisijos pareiškimė.
28. Horizontaliojo reglamento skyrius dėl **sandorių tikrinimo** (74–83 straipsniai) buvo gerokai iš dalies pakeistas, kad atspindėtų didelio delegacijų skaičiaus pageidavimą **supaprastinti**, kartu atsižvelgiant į tokio pat delegacijų skaičiaus reikalavimą pagrindiniame akte palikti galioti nuostatas, kuriomis **užtikrinama tinkama kontrolės aplinka**, be kita ko, kiek tai susiję su komerciniais dokumentais ir savitarpio pagalba. Dabartinės redakcijos tekstu siekiama kuo labiau sumažinti valstybių narių sąnaudas ir administracinę naštą; jis turėtų būti vertinamas kaip kompromisas tarp visiško šio skyriaus išbraukimo ir Komisijos pasiūlytų nuostatų išlaikymo. Tačiau kai kurios delegacijos tebenorėtų tikrinimo srityje siekti dar didesnio supaprastinimo.

⁶ Žr. Komisijos pareigų, susijusių su biudžeto vykdymu, paaiškinimą ir jos nuomonę dėl vieno bendro audito principo: dok. WK 9669/2019 ir WK 5888/2019.

29. Horizontaliųjų žemės ūkio klausimų darbo grupė toliau nagrinėjo siūlomas nuostatas dėl **integruotos administravimo ir kontrolės sistemos (IAKS)** (63–73 straipsniai) ir dėl **su paramos sąlygomis susijusios kontrolės sistemos ir nuobaudų** (84–87 straipsniai).
- Palyginti su ankstesniu konsoliduotu siūlomo Horizontaliojo reglamento tekstu (dok. 10135/2019), pirmininkaujanti Suomija šiuose Horizontaliojo reglamento skyriuose padarė keletą papildomų pakeitimų, kurie delegacijoms iš esmės buvo priimtini. Skyriaus dėl IAKS pakeitimais daugiausia siekiama pateikti papildomų paaiškinimų tekste, tačiau gali prireikti toliau svarstyti įvairius IAKS elementus (64 straipsnis) ir žemės ūkio paskirties sklypų identifikavimo sistemą (66 straipsnis). Tas pats pasakytina apie pakeitimus, padarytus skyriuje dėl su paramos sąlygomis susijusios kontrolės sistemos ir nuobaudų (84 ir 85 straipsniai). 86 straipsnyje dėl **nuobaudos dydžio apskaičiavimo** taisyklių dėl paramos sąlygų pažeidimo atveju buvo padaryti pakeitimų tam, kad būtų leista diferencijuoti nuobaudas, atsižvelgiant į nesilaikymo padarinius tikslų įgyvendinimui ir į pasikartojamumą. Dėl šio pakeitimo buvo išbraukta paramos sąlygų išankstinio įspėjimo sistema. Dėl su paramos sąlygomis susijusios kontrolės sistemos (84 straipsnis) ir nuobaudų (85 straipsnis) delegacijos vis dar nesutaria galimų išimčių smulkiesiems ūkininkams klausimu. Šias nuostatas, taip pat nuobaudos taikymo ir jos dydžio apskaičiavimo (86 straipsnio 2a dalis) nuostatas ir sąvoką „nereikšmingi padariniai“ gali prireikti toliau svarstyti.

30. Reikia toliau nagrinėti tam tikrus aspektus, susijusius su mokėjimo agentūromis ir koordinavimo įstaigomis (8 straipsnis), Komisijos įgaliojimais (45 ir 50 straipsniai) bei su paramos sąlygomis susijusia kontrolės sistema (84 straipsnis). 8 straipsnyje tai pasakytina apie įrašytą tekstą, kuriuo siūloma bendra pareigos sumažinti **akredituotų mokėjimo agentūrų skaičių** išimtis; šis tekstas nėra pagrįstas dėl teisinių priežasčių. 45 ir 50 straipsniuose, kaip reikalaujama pagal SESV 290 straipsnį, **Komisijai suteikiamų įgaliojimų tikslai, turinys, taikymo sritis ir trukmė** turi būti konkrečiau apibrėžti nei yra dabar. Galiausiai, kaip pažymėta 84 straipsnyje, tinkamu metu turėtų būti patikrintas **terminų „pagalba“, „parama“ ir „išmokos“** vartojimo nuoseklumas visame reglamente. Galiausiai, pažymėtina, kad AGRIFIN darbo grupė neredagavo toliau nurodytų **su DFP susijusių klausimų** (laužtiniuose skliaustuose pateikiamas tekstas), nes jie priklauso DFP *ad hoc* darbo grupės kompetencijai: 14 straipsnis **dėl žemės ūkio sektoriaus rezervo**; 15 straipsnis dėl **finansinės drausmės** (įskaitant 15 straipsnio 1 dalyje įrašytą 2 000 EUR ribą); 29 straipsnis dėl **išankstinio finansavimo tvarkos**; 32 straipsnis dėl **automatiško** su BŽŪP strateginiais planais **susijusių įsipareigojimų panaikinimo**.

IV. DALINIO KEITIMO REGLAMENTO NAGRINĖJIMO DABARTINĖ PADĖTIS

31. „Dalinio keitimo reglamentu“ iš dalies keičiami penki reglamentai:

- Reglamentas (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas;
- Reglamentas (ES) Nr. 1151/2012 dėl žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemų;
- Reglamentas (ES) Nr. 251/2014 dėl aromatizuotų vyno produktų apibrėžimo, aprašymo, pateikimo, ženklinimo ir geografinių nuorodų apsaugos;

- Reglamentas (ES) Nr. 228/2013, nustatančio specialias žemės ūkio priemones atokiausiems Sąjungos regionams ir
 - Reglamentas (ES) Nr. 229/2013, kuriuo nustatomos specialios žemės ūkio priemonės mažosioms Egėjo jūros saloms.
32. Atsižvelgdamos į diskusijų pirmininkaujant Austrijai, o vėliau Rumunijai rezultatus, dauguma delegacijų spalio mėn. įvykusiame Žemės ūkio ir žuvininkystės tarybos posėdyje pritarė pirmininkaujančios Suomijos vertinimui, kad dalinio keitimo reglamento tekstas iš esmės yra stabilus. Tačiau kai kurios delegacijos pageidavo išplėsti diskusiją ir aptarti į Komisijos pasiūlymą neįtrauktus klausimus (pvz., viešąsias intervencijas).
33. Todėl pirmininkaujant Suomijai įvyko tik vienas darbo grupės posėdis. Žemės ūkio produktų darbo grupė posėdžiavo 2019 m. spalio 25 d. Daugiausia dėmesio ji skyrė su vyno ženkliniu susijusiems klausimams: tiek pačioms ženklinimo taisyklėms (BRO reglamento 119 ir 122 straipsniai), tiek su ženkliniu susijusių patikrų ir nuobaudų taisyklėms (90a straipsnis).
34. Atsižvelgdama į diskusijų dėl **vyno ženklinimo** rezultatus, pirmininkaujanti valstybė narė taip iš dalies pakeitė atitinkamas Reglamento (EB) Nr. 1308/2013 nuostatas:
- grąžinama 90 straipsnio 0a dalies formuluotė, kuri šiuo metu yra Reglamento (EB) Nr. 1306/2013 89 straipsnio 1 dalyje, kartu išplečiant 19a konstatuojamąją dalį siekiant paaiškinti, kad vynas gali būti grąžintas į rinką, jei pataisoma taisyklių neatitinkanti etiketė, ir
 - 119 straipsnyje pateiktose ženklinimo taisyklėse paaiškinama, kad galimybė pateikti sudedamųjų dalių sąrašą elektroninėmis priemonėmis netaikoma alergenams ir kad vartotojų, kurie susipažįsta su tokiais sąrašais, duomenys neturėtų būti renkami ar sekami ir jiems neturėtų būti teikiama rinkodaros medžiaga;
 - 6 straipsnis papildomas pereinamojo laikotarpio taisykle, taikoma turimoms vyno atsargoms.

35. Kad išpildytų ginčų nekeliančius delegacijų prašymus pirmininkaujanti valstybė narė taip pat padarė du kitų nuostatų pakeitimus, kurių tikslas:
- vengiant bet kokio dviprasmiškumo, iš Reglamento 1308/2013 X priedo išbraukti likusią nuorodą į standartinę cukrinių runkelių kokybę ir
 - į Reglamento (EB) Nr. 251/2014 II priedo sąrašą įtraukti naują aromatizuotų vyno gėrimų prekinį pavadinimą – *Wino ziołowe* (žolelių vynas).
36. Specialiojo žemės ūkio komiteto posėdyje delegacijos iš esmės palankiai įvertino pirmininkaujančios Suomijos tekstą. Dauguma delegacijų galėjo pritarti visiems siūlomiems pakeitimams vyno ženklinimo klausimu.
37. Kai kurios delegacijos taip pat pasinaudojo proga patvirtinti, kad joms tebekelia susirūpinimą klausimai, dėl kurių pirmininkaujanti valstybė narė nepasiūlė teisinio teksto pakeitimų, visų pirma, dėl gamintojų organizacijų vaidmens, apsauginių sąlygų taikant rinkos nuostatas, pvz., priemonių, skirtų rinkos sutrikdymams šalinti, ir mokykloms skirtų programų finansinių paketų. Šiuos klausimais reikės aptarti 2020 m., kai bus daugiau aiškumo dėl Europos Parlamento pozicijos.
-